

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr.5-04/15
par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu smilts ieguvei atradnē
”Liepkalni” Inčukalna novada Inčukalna pagastā

Derīgs līdz 2021. gada 31. oktobrim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

Fiziska persona - Sandra Ratniece, adrese: “*Liepkalni*”, Krustiņi, Inčukalna pagasts, Inčukalna novads, LV – 2141 (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “*Vides Konsultāciju Birojs*”, juridiskā adrese: Rīga, Pils iela 7 - 11, LV-1050, reģistrācijas Nr. 40003282693, tālr. 67557668 (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

1. 2018. gada 19. janvārī iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu smilts ieguvei atradnē “Liepkalni” Inčukalna novada Inčukalna pagasta “Liepkalni” (zemes kadastra Nr. 8064 002 0160 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8064 002 0194)*” (turpmāk – Ziņojums).
2. Pildinātais Ziņojums iesniegts 2018. gada 4. septembrī.
3. Papildus informācija iesniegta 2018. gada 17. oktobrī un 2018. gada 29. oktobrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk - Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās Darbības nosaukums:

Derīgā izrakteņa – smilts ieguve smilts atradnē “*Liepkalni*” (turpmāk – Atradne), Inčukalna novada Inčukalna pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Inčukalna novada Inčukalna pagasta nekustamā īpašuma “*Liepkalni*” (zemes kadastra Nr. 80640020160) (turpmāk – Īpašums) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu Nr. 80640020194 (turpmāk – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību, ietekmes uz vidi novērtējumu un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Paredzētā darbība ietver derīgā izrakteņa – smilts ieguvi Atradnes teritorijā un ar to saistītās darbības, tostarp ieguves teritorijas sagatavošanu (t.sk. atmežošanu, segkārtas noņemšanu), materiāla ieguvi, gatavās produkcijas uzglabāšanu krautnēs un transportēšanu tālākai realizācijai, kā arī Atradnes rekultivāciju.
- 3.1.2. Smilts ieguve paredzēta Ierosinātajai piederoša Īpašuma zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu Nr. 80640020194, kas atrodas Inčukalna novada Inčukalna pagastā, ~650 m attālumā no tuvākā ciema Krustiņi.
- 3.1.3. Atradnes kopējā platība ir 10,6 ha un šobrīd teritorijā ieguve nenotiek. Saskaņā ar Inčukalna novada teritorijas plānojumu 2013.-2024. gadam (apstiprināts ar Inčukalna novada domes 2013. gada 22. maija lēmumu (protokols Nr.14, 25.§) “*Par saistošo noteikumu Nr.10/2013 “Par Inčukalna novada teritorijas plānojuma 2013.– 2024. gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem un Grafisko daļu” apstiprināšanu*”) (turpmāk – Inčukalna novada teritorijas plānojums) - Atradne ir izvietota *Mežu teritorijā (M)*, kurā viens no atļautajiem galvenajiem izmantošanas veidiem ir arī derīgo izrakteņu iegūšana, veicot zemes atmežošanu un ievērojot *Rūpniecības apbūves teritoriju* veidam – “*Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (R-1)*” noteiktos noteikumus¹. Atbilstoši lietas materiāliem Atradnes teritorija šobrīd faktiski jau ir atmežota.
- 3.1.4. Ietekmes uz vidi novērtējums paredzētajai darbībai piemērots ar Biroja 2014. gada 15. jūlija lēmumu Nr. 332 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”, kurā kā galvenie lēmuma pieņemšanas apstākļi minēti Paredzētās darbības vietas nelielais attālums līdz savrupmāju apbūves teritorijai, iespējamās hidroloģisko apstākļu izmaiņas, esošais fona trokšņu līmenis no autosatiksmes uz autoceļa A2 “*Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene)*” (turpmāk – autoceļš A2), kā arī Darbības vietas daļēja atrašanās Inčukalna pazemes gāzes krātuves urbuma aizsargjoslā. Tika lemts, ka nepieciešams padziļināti izvērtēt Paredzētās darbības ietekmes, lai pārliecinātos, ka Paredzētā darbība izvēlētajā vietā ir iespējama, kā arī izvērtētu pasākumu kopumu, kas realizējams, lai samazinātu negatīvo ietekmju varbūtību uz piegulošajām teritorijām, tai skaitā iedzīvotājiem.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Īpašuma zemes vienība ar kadastra apzīmējumu Nr. 80640020194 (platība – 10,52 ha), kuras teritorijā ir Atradne, atrodas Inčukalna novada Inčukalna pagasta lauku teritorijā, ~650m un ~1km attālumā no tuvākajiem ciemiem Krustiņi (tā sauktās Sēnītes) un Kļavas. Tomēr Atradnes tuvumā ir savrupmāju apbūves teritorijas (Inčukalna novada teritorijas plānojumā noteikta kā zona *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS, DzS3)*, kas neietilpst nevienā no novada ciemiem). Savrupmāju apbūves teritoriju veido vairāk nekā 15 viensētu īpašumi autoceļa A2 tuvumā, no kuriem 5 īpašumos dzīvojamās ēkas atrodas tuvāk par 50m no Darbības vietas robežas. Cauri *Savrupmāju apbūves teritorijai (DzS, DzS3)* ved arī pašvaldības ceļš, kas šobrīd ir vienīgais piekļuves risinājums Īpašuma zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu Nr. 80640020194 un tās teritorijā esošajai Atradnei (atradne atrodas ~250m attālumā no autoceļa A2).
- 3.2.2. Saskaņā ar Inčukalna novada teritorijas plānojumu Paredzētā darbības teritorija Z un DA daļā robežojas ar *Mežu teritoriju (M)*, A daļā ar *Tehniskās apbūves teritoriju (Ta)* un D, DA ar *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS, DzS3)*.

¹ Inčukalna novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 346.8. punkts, 352. punkts.

3.2.3. Īsumā raksturojot Atradni, konstatējams sekojošais:

- 3.2.3.1. Saskaņā ar Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) 2013. gada 17. aprīlī izdoto derīgo izrakteņu atradnes pasi (turpmāk – Atradnes pase) Atradnē akceptēto A kategorijas krājumu laukums ir ~9,8 ha. Šajā platībā (A kategorijas krājumu laukumā) VVD Ierosinātajai noteiktais smilts ieguves limits ir 572,32 tūkst. m³ (izdots 2013. gada 27. jūnijā uz termiņu līdz 2023. gada 16. aprīlim).
- 3.2.3.2. Gruntsūdens līmenis Atradnē iegul 0,4 m – 3 m dziļumā. No kopējiem smilts A kategorijas krājumiem 446,59 tūkst. m³ jeb 78% iegul zem gruntsūdens līmeņa.
- 3.2.3.3. Visu Atradnes teritoriju sedz augsne jeb eluviālie (eQ4) nogulumi aptuveni 10 - 80 cm biezumā, veidojot derīgo izrakteņu segkārtu. Novērtēts, ka lielā Atradnes daļā augsne ir uzskatāma par tehnogēni pārveidotu meža izcīršanas un rakšanas darbu rezultātā.
- 3.2.3.4. Saskaņā ar Atradnes pasi, derīgā izrakteņa izmantošanas iespējas ir autoceļu uzbērums veidošanā, laukumu planēšanai u.c. būvniecības darbiem. Atradnē kopumā derīgais izraktenis vidēji satur 0,8 % grants frakcijas (63 – 5,6 mm), bet pārējo daļu (99,2 %) veido smilts.
- 3.2.4. Īpašuma zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu Nr. 80640020194 (Darbības vieta) blakus esošā īpašuma “Čiekuriņi” (kadastra Nr.80640020687) teritorijā ir Inčukalna dabasgāzes krātuves urbums, ap kuru noteikta ekspluatācijas aizsargjosla 50 m un drošības aizsargjosla 100 m platumā. Gan urbuma ekspluatācijas aizsargjosla, gan drošības aizsargjosla daļēji skar Darbības vietas teritoriju. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietu skar arī sekojošas aizsargjoslas: pašvaldības autoceļa aizsargjosla 30 m no ceļa ass, elektrokabeļu ar nominālo spriegumu līdz 20 kV aizsargjoslas. Atbilstoši Ziņojumā novērtētajam, ne visās aizsargjoslās noteiktie aprobežojumi ierobežo vai izslēdz smilts ieguves iespēju. Attiecīgi - Ziņojumā Paredzētā darbība un tās iespējamā ietekme vērtēta visai Atradnē akceptēto A kategorijas krājumu platībai. Tomēr, izstrādājot derīgo izrakteņu ieguves projektu, tiks veikts pārrēķins un precizētas ieguves platības (tāds būs nepieciešams arī ņemot vērā ierobežojumus, kas izriet no ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem).
- 3.2.5. Īsumā raksturojot dabas apstākļus Darbības vietā un Paredzētās darbības iespējamā ietekmes zonā, konstatējams sekojošais:
 - 3.2.5.1. Darbības vieta atrodas Gaujas upju baseinu apgabalā, Gaujas baseinā (attālums no Darbības vietas līdz Gaujai ~1,5km). Virszemes ūdens notece Darbības vietā ir vērsta uz DA, uz koplietošanas novadgrāvi, kas ūdeņus no apkārtnes teritorijām novada uz Gauju. No Valsts SIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Valsts meliorācijas kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – Meliorācijas kadastrs) reģistrētajiem datiem (pieejami: www.melioracija.lv) izriet, ka otru autoceļam A2 ūdens notece ir vērta uz Straupupīti un Inčupīti (Gaujas kreisā krasta pietekas).
 - 3.2.5.2. Gruntsūdens horizonta biezums izpētes teritorijā ir mainīgs – tas svārstās no 1 līdz 8 m, atsevišķos iecirkņos pārsniedzot 10 m. Saskaņā ar Ziņojumu - viensētu, kas atrodas Atradnes tuvumā, ūdensapgādei (piemēram, viensētās “Lapas”, “Gariņi”, “Sili I”, “Pipariņi”) tiek izmantoti dziļurbumi (20 m - 67 m). Tomēr Ziņojumā nav apkopota informācija par ūdensapgādes risinājumiem visās tuvumā esošo apbūves teritorijā viensētās. Nav izslēgts, kā atsevišķās teritorijās ūdensapgādei varētu tikt izmantotas arī ūdensapgādes akas (šajā apgabalā nav centralizētās ūdensapgādes).
 - 3.2.5.3. Ģeomorfoloģiski Atradne izvietota Viduslatvijas zemienē, Ropažu viļņotā līdzenuma un tāda paša nosaukuma dabas apvidus ZA daļā. Mūsdienu reljefs šajā teritorijā ir

vāji viļņots, Atradnes teritorijā reljefa absolūtās atzīmes svārstās no 32,8 m v.j.l. tās Z daļā līdz aptuveni 37 m v.j.l. R un DR daļā.

3.2.5.4. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (noteikts arī Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) statuss) ir “*Gaujas nacionālais parks*”, kas atrodas ~ 1,5 km attālumā uz A no Darbības vietas. Cita tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “*Garkalnes meži*” atrodas ~ 8 km attālumā no Darbības vietas.

3.2.5.5. Saskaņā ar Ziņojumam pievienoto sugu un biotopu ekspertes 2014. gada 2. aprīļa atzinumu (Ziņojuma 7. pielikums) Darbības vietā satopami egļu, bērzu un priežu sausieņu mežu biotopi un šo mežu izcirtumi atšķirīgās aizauguma pakāpēs. Kopumā teritorija ir stipri ietekmēta, dabiski, neskarti vai mazietekmēti biotopi nav saglabājušies. Zemsedzi veido priežu mētrājam un lānam raksturīgais sugu spektrs, lielus pārklājumus veido parastā mellene, brūklene, sūnu stāvā raksturīga spīdīgā stāvaine. Atbilstoši teritorijas bioloģiskajam novērtējumam - Darbības vietā nav konstatēti dabiski biotopi, kuri atbilstu Ministru kabineta 2000. gada 9. decembra noteikumos Nr. 421 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu*” iekļauto biotopu pazīmēm, kā arī nav konstatētas Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumos Nr. 396 “*Par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*” noteiktās īpaši aizsargājamās augu sugas (Ziņojuma 7. pielikums: sugu un biotopu ekspertes 2014. gada 2. aprīļa atzinums). Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmu OZOLS tuvākais īpaši aizsargājamais biotops 91D0* *Purvainie meži* atrodas ~ 0,4 km attālumā uz R, DR no Darbības vietas.

3.2.6. Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) uzturētā reģistra “*Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas*” datiem Inčukalna novadā ir septiņas potenciāli piesārņotas teritorijas un četras piesārņotas teritorijas (“*Dienvidu gudrona dīķis*”, “*Ziemeļu gudrona dīķis*”, A/S “*Virši*”, Naftas bāze “*Vangaži*”). Darbības vietai tuvākā piesārņotā vieta ir “*Ziemeļu gudrona dīķis*”, kas atrodas ~ 1,15 km attālumā uz R no Darbības vietas. Atbilstoši Inčukalna novada teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlotajam - līdz piesārņotās vietas “*Ziemeļu gudrona dīķis*” piesārņojuma izplatības areālam no Darbības vietas ir ~ 400m.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

3.3.1. Atbilstoši Ziņojumam Atradnes teritorijas izstrāde paredzēta trīs etapos:

3.3.1.1. Nulles etaps ietver teritorijā augošo koku ciršanu (lielākajā daļā teritorijas ir veikta mežizstrāde, augoši koki ir tikai teritorijas ZA malā) un teritorijas atbrīvošanu no celmiem. Augsni paredzēts noņemt visā tās biezumā (maksimāli – 0,8 m, vidēji – 0,3 m) un uzreiz visā Atradnes platībā (~9,8 ha). Daļu no augsnes paredzēts sastumt atbērtnēs gar Atradnes D, DA, DR malu, veidojot 3-5 m augstu, līdz 15 m platu un ~ 515 m garu valni. Valnis paredzēts kā pasākums, lai ierobežotu un mazinātu trokšņu un putekļu piesārņojuma izplatību savrupmāju apbūves teritorijas virzienā. Krautnēs izvietoto augsni pēc smilts ieguves paredzēts izmantot Atradnes rekultivācijai, tās kopējais apjoms Ziņojumā novērtēts ~ 29 – 35 tūkstoši m³ (daļu, kas nebūs nepieciešama vaļņa izveidei, paredzēts realizēt).

3.3.1.2. 1.etaps paredz smilts materiāla izņemšanu līdz gruntsūdens līmenim un ~1,5 – 2,5 m dziļumā zem gruntsūdens līmeņa, izmantojot ekskavatoru (piemēram, *Case CX160d*). Smilti zem pazemes ūdens līmeņa paredzēts izņemt, neveicot ūdens atsūkņēšanu un gruntsūdens līmeņa pazemināšanu. Smilts materiālu paredzēts iekraut kravas automašīnā (realizētās produkcijas svēršana un uzskaitē tiek veikta frontālajā iekrāvējā ar kalibrētiem svāriem).

- 3.3.1.3. 2. etaps paredz smilts ieguvi ar zemes sūcēju zem gruntsūdens līmeņa, neveicot papildus ūdens atsūkņēšanu un gruntsūdens līmeņa pazemināšanu (pulpas padeve 80 m³/h ar 50 – 70% cieto daļiņu tilpuma koncentrāciju ūdens un smilts maisījumā). Šādi Atradni ir paredzēts izstrādāt pilnā tās dziļumā, t.i. līdz paslānim (augšpleistocēna glaciģēnajiem nogulumiem jeb morēnai), kas ieguļ 4,1 – 8,3 m dziļumā no zemes virsmas. Pulpu paredzēts uzglabāt atsevišķās krautnēs, līdz notek ūdens. Kad ūdens notecējis, tālākais smilts materiāla uzkrāšanas un realizācijas process līdzvērtīgs 1.etapam.
- 3.3.2. Atbilstoši Ziņojumam vienlaicīgi Atradnes teritorijā plānots uzglabāt līdz 5000 m³ iegūtā materiāla. Gada laikā plānots iegūt līdz 190 tūkst. m³ materiāla. Prognozēts, ka visa Atradne varētu tikt izstrādāta 3 - 5 gadu ilgā periodā. Tomēr izstrādes ilgums un intensitāte gada griezumā būs atkarīga no pieprasījuma.
- 3.3.3. Smilts ieguve Atradnē paredzēta no marta līdz novembrim. No maija līdz oktobrim ir paredzēts galvenais darbu apjoms, kad derīgo izrakteņu ieguvi paredzēts organizēt no 8.00 līdz 19.00 katru darba dienu. No marta līdz maijam un novembrī darbs ir paredzēts darba dienās no 8.00 līdz 17.00. Decembrī, janvārī un februārī ieguvi veikt nav plānots; pieprasījuma gadījumā notiks saražotā materiāla piegāde pasūtītājam.
- 3.3.4. Paredzēts, ka derīgā materiāla transportēšana tiks veikta tikai darba dienās un darba laikā (kustības ātrums Atradnes teritorijā un uz pievedceļa 30 km/h). Plānotajā intensīvas izstrādes režīmā (ja Atradne tiktu izstrādāta 3 - 5 gadu ilgā periodā) – vidējā satiksmes intensitāte Ziņojumā prognozēta ~ 9 braucieni stundā (4 – 5 kravas transporta reisi) ar kravas automašīnu, kurā iespējams iekraut 15 m³ smilts. Periodos ar visintensīvāko noslodzi – paredzēts stundā uzkraut līdz 6 automašīnām; šādos periodos kopējā transportēšanas intensitāte var sasniegt 10 – 12 braucienus stundā.
- 3.3.5. Iegūtā materiāla transportēšanai Ziņojumā vērtētas trīs maršrutu alternatīvas, kas raksturotas šī Atzinuma 3.4. nodaļā. Alternatīvie risinājumi paredz, ka ar Atradnes izstrādi saistītais transports pilnībā vai daļēji tiek virzīts no Atradnes A daļas DA virzienā pa jaunu pievedceļu ~180 m garumā, kas tiktu izbūvēts citai personai piederošā nekustamā īpašuma “Čiekuriņi” (kadastra Nr.80640020687) teritorijā, bet tālāk tiktu izmantots esošs servitūta ceļš citai personai piederošā nekustamā īpašuma “Līdumnieki” (kadastra Nr.80640020015) teritorijā². Šādā risinājumā Paredzētā darbība ietver arī jauna ceļa posma būvniecību. Papildus pagaidu ceļa būvniecība ir paredzēta arī pašā Atradnes teritorijā (Atradnes iekšējais ceļš), - tā iespējama izvietojums attēlots Ziņojuma 15. pielikumā (gar Atradnes R un Z, ZA robežu). No Ziņojuma 15. pielikuma izriet, ka Atradnes tehnisko laukumu un saimnieciskos objektus, tostarp iegūtās smilts atbērtnes paredzēts izvietot Atradnes A daļā, maksimāli atvīrzt no teritorijām *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS, DzS3)*.
- 3.3.6. Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamās elektroenerģijas piegādei paredzēts slēgt līgumu ar AS “Sadales tīkls”. Paredzētās darbības nodrošināšanai ūdens izmantošana nav paredzēta un saimniecisko notekūdeņu veidošanās netiek paredzēta. Dzeramo ūdeni darbiniekiem ir plānots piegādāt no mazumtirdzniecības tīkla (fasētā veidā). Darbinieku vajadzībām paredzēts uzstādīt biotualetes. Par atkritumu apsaimniekošanu un sadzīves notekūdeņu (biotualeti) apsaimniekošanu paredzēts slēgt līgumus ar attiecīgās specializācijas komersantiem. Atkritumu savākšanai Atradnes teritorijā (tehnoloģiskajā laukumā) paredzēts novietot speciālus konteinerus, tostarp atsevišķi savācot bīstamos atkritumus, kas var veidoties Atradnes tehnikas apkopes un remonta gaitā (piemēram, eļļainas lupatas, izlietotie sorbenti un sorbējošie paklājiņi u.c.).

² 2018. gada 17. oktobrī Birojā iesniegta papildus informācija, kas apliecina, ka minēto nekustamo īpašumu īpašnieki ir informēti par Ziņojumā ievērtēto risinājumu un neieilst pagaidu ceļa posma izbūvei un derīgo izrakteņu transportēšanai caur viņiem piederošu nekustamo īpašumu.

- 3.3.7. No Ziņojuma izriet, ka tehnikas uzpildīšana ar dīzeļdegvielu paredzēta Atradnē uz vietas. Ziņojuma 31. lpp. norādīts, ka dīzeļdegvielas piegādi nodrošinās uzņēmums, kuram ir atbilstoša tehnika un atļaujas degvielas pārvadāšanai un uzpildīšanai.
- 3.3.8. Pēc smilts ieguves Atradnes teritoriju paredzēts rekultivēt. Plānotais rekultivācijas veids – rekreācijas zona ar ūdenskrātuvi. Novērtēts, ka šāds rekultivācijas veids ir iespējams, jo smilts ieguve paredzēta zem gruntsūdens līmeņa. Rekultivācijas procesā paredzēta nogāžu planēšana un to nostiprināšana ar augsni.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Paredzētajai darbībai Ziņojumā netiek izskatītas ieguves vietas un izmantoto tehnoloģiju alternatīvas. Ziņojumā vērtētas trīs transporta risinājumu (piekļuves Atradnei un smilts transportēšanas) alternatīvas:
- 3.4.1.1. 1. alternatīva paredz, ka autotransporta kustība tiek organizēta pa lokveida (vienvirziena) maršrutu – piekļuvi Atradnei no autoceļa A2 (no D puses) uz Atradnes R daļu nodrošinot pa pašvaldības autoceļu, kas šķērso *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS, DzS3)*, Atradni šķērsojot pa karjera iekšējo ceļu (Atradnes teritorijā veicot smilts uzkraušanu), bet smilts materiāla izvešanu līdz autoceļam A2 organizējot no Atradnes A daļas (D, DA virzienā). Smilts materiāla izvešanu no Atradnes A daļas paredzēts nodrošināt pa jaunu pievedceļu ~180 m garumā, kas tiktu izbūvēts citai personai piederošā nekustamā īpašuma “*Čiekuriņi*” (kadastra Nr.80640020687) teritorijā, bet tālāk tiktu izmantots esošs servitūta ceļš citai personai piederošā nekustamā īpašuma “*Līdumnieki*” (kadastra Nr.80640020015) teritorijā, kas pieslēdzas autoceļam A2.
- 3.4.1.2. 2. alternatīva paredz, ka piekļuve Atradnei un smilts materiāla izvešana tiek organizēta tikai no Atradnes A daļas, t.i. - pa jaunu pievedceļu ~180 m garumā, kas tiktu izbūvēts citai personai piederošā nekustamā īpašuma “*Čiekuriņi*” (kadastra Nr.80640020687) teritorijā, un esošu servitūta ceļu citai personai piederošā nekustamā īpašuma “*Līdumnieki*” (kadastra Nr.80640020015) teritorijā, kas pieslēdzas autoceļam A2. Šādā risinājumā Paredzētās darbības nodrošināšanai netiktu izmantots pašvaldības autoceļš, kas šķērso *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS, DzS3)*.
- 3.4.1.3. 3. alternatīva paredz, ka smilts materiāls no Atradnes tiks piegādāts Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* (turpmāk - *Rail Baltica*) būvniecībai, kuras akceptētā trase³ paredzēta ~2,5km attālumā uz R no Darbības vietas. Attiecīgi 3. alternatīvas risinājums paredz, ka smilts no Atradnes tiks izvesta nevis tālākai transportēšanai pa autoceļu A2 (D virziens), bet uz R no Atradnes pa pašvaldības ceļu, kas šķērso meža teritorijas. Šādā gadījumā transportēšana tiktu veikta pa to pašu pašvaldības ceļu, kas autoceļa A2 tuvumā šķērso *Savrupmāju apbūves teritoriju (DzS, DzS3)*, tomēr pieslēgums ceļam no Atradnes tiktu organizēts jau augšpus apbūves teritorijām un transportēšana tiktu veikta pretējā virzienā. Raksturojot 3. alternatīvu Ziņojumā nav atsevišķi aplūkots risinājums kā 3. alternatīvas gadījumā tiks organizēta piekļuve Atradnei no autoceļa A2 un transportēšana uz citām smilts piegādes vietām (ko nevar izslēgt). Tomēr – tā kā Ziņojuma noslēgumā norādīts, ka ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā pieņemts konceptuāls lēmums, ka pievedceļš Atradnei būs tikai viens (atbilst 2. alternatīvai) – secināms, ka 3. alternatīvas risinājumā piekļuve Atradnei no autoceļa A2 tiek organizēta pa jauno pievedceļu un esošo servitūta ceļu (cauri nekustamo īpašumu

³ Ministru kabineta 2016. gada 24. augusta rīkojums Nr. 467 “Par Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecībai paredzētās darbības akceptu”.

“Čiekuriņi” (kadastra Nr.80640020687) un “Līdumnieki” (kadastra Nr.80640020015) teritorijām).

- 3.4.2. Ziņojumā salīdzināta transportēšanas alternatīvu ietekme uz vidi, secinot, ka vismazāko ietekmi radīs 2. alternatīva un 3. alternatīva. No Ziņojuma izriet, ka, ņemot vērā pašvaldības un iedzīvotāju iebildumus, - no 1. alternatīvas realizācijas Ierosinātāja ir atteikusies. Paredzēts, ka Paredzētā darbība tiks īstenota 2. alternatīvas risinājumā vai 3. alternatīvas risinājumā, ja smilts materiāls tiks piegādāts *Rail Baltica* būvniecības vajadzībām.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2014. gada 14. aprīļa iesniegums ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam.
- 4.2. VVD Lielrīgas reģionālās pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2014. gada 4. jūnija Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. RI14SI0134.
- 4.3. Biroja 2014. gada 15. jūlija lēmums Nr. 332 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” Paredzētajai darbībai.
- 4.4. Izstrādātājas 2014. gada 8. septembra elektroniskā pasta vēstule (Biroja reģ.Nr.1928) par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas paziņošanu.
- 4.5. Ierosinātājas 2014. gada 17. septembra vēstule (Biroja reģ.Nr.2018) ar pieprasījumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei.
- 4.6. Biroja 2014. gada 3. oktobra Programma Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 4.7. Izstrādātājas 2017. gada 13. oktobra vēstule Nr.291/17 (Biroja reģ.Nr.3-01/1725) par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.
- 4.8. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols (Birojā saņemts 2017. gada 27. oktobrī, reģ.Nr.3-01/1803).
- 4.9. Pārvaldes 2017. gada 9. novembra vēstule Nr.4.5.-20/7513 ar atsauksmi par sagatavoto Ziņojumu.
- 4.10. Izstrādātājas 2018. gada 19. janvāra iesniegums Nr.012/18 un ar to iesniegtais Ziņojums.
- 4.11. Pārvaldes 2018. gada 6. februāra vēstule Nr.4.5.-20/874 ar atsauksmi par sagatavoto Ziņojumu.
- 4.12. Inčukalna novada domes 2018. gada 16. februāra vēstule Nr. 3-4/165 ar atsauksmi par Ziņojumu.
- 4.13. Fiziskas personas /pers.A/ un Inčukalna novada iedzīvotāju kolektīvais 2018. gada 21. marta iesniegums “*Par smilts ieguvī atradnē “Liepkalni”, Krustiņu ciemā*” pret Paredzēto darbību.
- 4.14. Ierosinātājas 2018. gada 21. aprīļa vēstule ar skaidrojumu par individuālo paziņojumu nosūtīšanu.
- 4.15. Inčukalna novada domes 2018. gada 27. aprīļa vēstule Nr. 3-7/510 par atkārtotu sabiedrisko apspriešanu.
- 4.16. Biroja 2018. gada 10. maija lēmums Nr. 5-02/4 “*Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu Sandras Ratnieces paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumā sākotnējā un ziņojuma sabiedriskajās apspriešanās*”.
- 4.17. Izstrādātājas 2018. gada 7. jūnija vēstule Nr.189/18 “*Par IVN smilts ieguvei atradnē “Liepkalni” Inčukalna novada Inčukalna pagasta nekustamajā īpašumā “Liepkalni” – sabiedriskā apspriešanas protokolu*”, ar kuru iesniegti Ziņojuma atkārtotās sabiedriskās apspriešanas materiāli.
- 4.18. Fiziskas personas /pers.A/ 2018. gada 15. jūnija vēstule ar viedokli par Ziņojumu un Paredzēto darbību.

- 4.19. Vides aizsardzības kluba 2018. gada 16. jūnija vēstule Nr. 2018-3102 ar viedokli par Paredzēto darbību.
- 4.20. Izstrādātājas 2018. gada 4. septembra iesniegums Nr.249/18 un ar to iesniegtais Ziņojums.
- 4.21. Inčukalna novada domes 2018. gada 9. oktobra vēstule Nr.ND/3-4/18/NJ-884 ar atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu.
- 4.22. Pārvaldes 2018. gada 8. oktobra vēstule Nr. 4.5.-20/6999 ar atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu.
- 4.23. Ierosinātājas 2018. gada 17. oktobra iesniegums Nr.287/18, ar kuru iesniegta papildus informācija.
- 4.24. Ierosinātājas 2018. gada 29. oktobra elektroniskā pasta vēstule (Biroja reģistrācijas Nr.5-01/1799).

5. Informācija par Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tajā skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par Paredzēto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts 2014. gada 5. septembra Inčukalna novada informatīvajā izdevumā “*Novada vēstis*” Nr.9, kā arī tīmekļvietnēs www.incukalns.lv, www.vkb.lv un www.vpvb.gov.lv, norādot, kur iespējams iepazīties ar informatīvajiem materiāliem par Paredzēto darbību. Rakstiskus priekšlikumus par Paredzēto darbību Birojam varēja iesniegt 20 dienu laikā pēc paziņojuma publicēšanas.
- 5.1.2. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2014. gada 16. septembrī nekustamajā īpašumā “*Liepkalni*”, Inčukalna novadā, Inčukalna pagastā, plkst.17:00. Uz sanākumi ieradās 3 cilvēki - Ierosinātājas un Izstrādātājas pārstāvji. Plkst.17:30 sanāksme tika slēgta, jo neviens sabiedrības pārstāvis nebija ieradies.
- 5.1.3. Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā netika saņemta neviena atsauksme par Paredzēto darbību.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Inčukalna pašvaldības informatīvajā izdevumā “*Novada vēstis*” 2017. gada 13. oktobrī izdevumā Nr.10(857), kā arī tīmekļvietnēs www.incukalns.lv, www.vkb.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Inčukalna novada domē (Atmodas ielā 4, Inčukalns) pašvaldības darba laikā un interneta vietnēs www.incukalns.lv un www.vkb.lv. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Paredzēto darbību Izstrādātājai vai Birojam varēja iesniegt līdz 2017. gada 13. novembrim.
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2017. gada 23. oktobrī nekustamajā īpašumā “*Liepkalni*”, Inčukalna novadā, Inčukalna pagastā, plkst.18:00. Saskaņā ar sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolu tajā piedalījās 6 dalībnieki, tajā skaitā Ierosinātājas, Izstrādātājas, Pārvaldes un pašvaldības pārstāvji. Izstrādātājas pārstāve klātesošajiem sniedza informāciju par Paredzēto darbību un galvenajām Ziņojumā vērtētajām Paredzētās darbības ietekmēm uz vidi. Pašvaldības pārstāvis norādīja uz nepieciešamību nodrošināt transporta radīto ietekmju mazināšanu, izvēlēties optimālu transportēšanas maršrutu un ņemt vērā paredzētos autoceļa A2 rekonstrukcijas darbus.

- 5.2.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma Pārvaldes 2017. gada 9. novembra vēstuli Nr.4.5.-20/7513 ar viedokli par Paredzēto darbību, kur rekomendēts izvēlēties transportēšanas alternatīvu ar vismazāko ietekmi uz tuvumā esošo dzīvojamo apbūvi.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Ziņojums Birojā tika iesniegts 2018. gada 19. janvārī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu un Ziņojums tika publicēts Izstrādātājas tīmekļvietnē www.vkb.lv. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu tika publicēts arī Biroja un pašvaldības tīmekļvietnēs www.vpzb.gov.lv un www.incukalns.lv.
- 5.3.2. Ziņojuma izvērtēšanas laikā Birojs saņēma atsauksmes un viedokļus no šādām valsts un pašvaldību institūcijām:
- 5.3.2.1. Pārvaldes 2018. gada 6. februāra vēstuli Nr.4.5.-20/874 ar atsauksmi par sagatavoto Ziņojumu, kurā norādīts, ka Pārvaldei nav iebildumu par izstrādātā Ziņojuma koncepciju.
- 5.3.2.2. Inčukalna novada domes 2018. gada 16. februāra vēstuli Nr. 3-4/165 ar atsauksmi par Ziņojumu, kurā norādīts, ka pašvaldība uzskata par nepieciešamu Paredzētās darbības realizācijai saņemt skaņojumus no blakus esošo nekustamo īpašumu īpašniekiem⁴, kā arī norādīts, ka pašvaldība neatbalsta pašvaldības ceļa izmantošanu derīgā izrakteņa transportēšanai cauri savrupmāju apbūves teritorijai.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2018. gada 28. februāra vēstuli Nr.5-01/247 lūdza Ierosinātāju sniegt Ziņojumā papildus informāciju un vērtējumu.

5.4. Ziņojuma papildināšana un atkārtotā Ziņojuma sabiedriskā apspriešana

- 5.4.1. Ziņojuma papildināšanas laikā Birojs saņēma fiziskas personas /pers.A/ un Inčukalna novada iedzīvotāju kolektīvu iesniegumu (2018. gada 21. marta iesniegums "*Par smilts ieguvu atradnē "Liepkalni", Krustiņu ciemā*"), kurā ietverta sūdzība, ka ne visi nekustamo īpašumu, kuri robežojas ar Darbības vietu, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji ir saņēmuši individuālus paziņojumus par Paredzēto darbību. Savukārt 2018. gada 27. aprīlī Birojs saņēma Inčukalna novada vēstuli Nr. 3-7/510, kurā rekomendēts Ierosinātājai veikt atkārtotu Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu. Izvērtējot saņemto sūdzību atbilstoši Novērtējuma likuma 26. pantā paredzētajam, Birojs secināja, ka Ierosinātāja nevar nodrošināt pierādījumus par visu attiecīgo īpašumu īpašnieku vai tiesisko valdītāju informēšanu (informēšana veikta personīgi un informācijas saņemšanu apstiprinājusi tikai daļa no adresātiem). Ņemot vērā minēto, Birojs 2018. gada 10. maijā pieņēma lēmumu Nr. 5-02/4 "*Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu Sandras Ratnieces paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumā sākotnējā un ziņojuma sabiedriskajās apspriešanās*", ar kuru Ierosinātājai uzdots veikt atkārtotu sabiedrības informēšanu saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr.18 "*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) 22.2.punktu, tas ir, – individuāli informēt tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju un uzdot Ierosinātājai nodrošināt

⁴ Inčukalna novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 3.5.4.nodaļas „*Prasības derīgo izrakteņu ieguvei*” 100. punkts noteic, ka „*Plānojot jaunus derīgo izrakteņu ieguves karjerus, īpaša uzmanība jāpievērš pasākumiem, kas ierobežo trokšņa un putekļu izplatību dzīvojamo māju tuvumā, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi. Katrā atsevišķā gadījumā Pašvaldība izvērtē vai nepieciešams saskaņojums ar blakus esošās/o dzīvojamo māju īpašnieku/iem*”.

Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu un tās rezultātu iekļaušanu Ziņojuma aktuālajā redakcijā saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 36. - 49.punktu.

5.4.2. Ziņojuma atkārtota sabiedriskā apspriešana tika organizēta no 2018. gada 18. maija līdz 2018. gada 17. jūnijam. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Inčukalna pašvaldības informatīvajā izdevumā "Novada vēstis" 2018. gada 18. maija izdevumā Nr.5(864), kā arī tīmekļvietnēs www.incukalns.lv, www.vkb.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Inčukalna novada domē (Atmodas ielā 4, Inčukalns) pašvaldības darba laikā un tīmekļvietnēs www.incukalns.lv un www.vkb.lv. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Paredzēto darbību Izstrādātājam vai Birojam varēja iesniegt līdz 2018. gada 17. jūnijam.

5.4.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2018. gada 31. maijā nekustamajā īpašumā "Liepkalni", Inčukalna novadā, Inčukalna pagastā, plkst.18:00. Saskaņā ar sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolu tajā piedalījās 23 dalībnieki, tajā skaitā Ierosinātājas, Izstrādātājas, Pārvaldes un pašvaldības pārstāvji, kā arī iedzīvotāji. Sanāksmes dalībniekiem bija iespēja uzdot jautājumus un noskaidrot informāciju par Paredzēto darbību un tās ietekmēm. Izstrādātājas pārstāve klātesošajiem sniedza informāciju par Paredzēto darbību un galvenajām Ziņojumā vērtētajām Paredzētās darbības ietekmēm. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē tika apspriests plašs jautājumu loks, tajā skaitā par Inčukalna novada teritorijas plānojumu un Krustiņu ciema robežām, par derīgā materiāla izvešanas maršrutiem, apkārtņē sastopamajām aizsargājamām sugām, sagaidāmo trokšņu līmeni, hidroloģiskā režīma izmaiņām un Paredzētās darbības plānoto attālumu no dzīvojamām mājām. Sabiedrības pārstāvji pauda bažas par iespējamo Paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz iedzīvotāju veselību un pauda viedokli, ka smilts ieguvī nepieciešams atvirzīt vismaz 100 m attālumā no tuvākajām dzīvojamajām mājām.

5.4.4. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma:

5.4.4.1. Vides aizsardzības kluba 2018. gada 16. jūnija vēstuli Nr. 2018-3102 ar iebildumiem pret Paredzētās darbības realizāciju, pamatojot to ar apdzīvotu teritoriju tuvumu, iespējamām ietekmēm saistībā ar vēsturiski piesārņotas vietas (*Inčukalna sērskābā gudrona dīķi*) tuvumu un riskiem saistībā ar darbību veikšanu Inčukalna pazemes gāzes krātuves urbuma aizsargjoslā (uzsvērtā arī nepieciešamība veikt saskaņojumus ar blakus esošo īpašumu īpašniekiem).

5.4.4.2. Fiziskas personas /pers.A/ 2018. gada 15. jūnija vēstuli ar viedokli par Ziņojumu un Paredzēto darbību, kurā tiek paustas bažas par vides stāvokļa pasliktināšanos Paredzētās darbības rezultātā blakus esošajā savrupmāju apbūves teritorijā, izteikts viedoklis pret Paredzētās darbības realizāciju un lūgums pašvaldībai iedzīvotāju iebildumus atzīt par prioritāriem.

5.5. Sabiedrības informēšana par papildināto Ziņojumu:

5.5.1. Ziņojuma aktuālā redakcija Birojā tika iesniegta 2018. gada 4. septembrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Biroja un pašvaldības tīmekļvietnēs www.vpvb.gov.lv un www.incukalns.lv. Ziņojuma aktuālā redakcija tika publiskota Izstrādātājas tīmekļvietnē vietnē www.vkb.lv.

5.5.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:

5.5.2.1. Inčukalna novada domes 2018. gada 9. oktobra vēstuli Nr.ND/3-4/18/NJ-884, kurā norādīts uz nepieciešamību rast kompromisu ar Darbības vietai piegulošo īpašumu īpašniekiem. Vēstulei pievienoti pašvaldībā saņemtie iesniegumi no iedzīvotājiem ar iebildumiem pret Paredzētās darbības realizāciju, tostarp iesniegumi, kuros norādīts, ka Darbības vietai tuvumā esošo nekustamo īpašumu īpašnieki nesniedz saskaņojumu Paredzētās darbības realizācijai vai iepriekš sniegtus saskaņojumus atsauc.

5.5.2.2. Pārvaldes 2018. gada 8. oktobra vēstule Nr. 4.5.-20/6999, ar kuru tā neiebilst pret izstrādāto Ziņojumu.

5.5.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2018. gada 11. oktobra vēstuli Nr.5-01/1019 lūdza Ierosinātāju sniegt Ziņojumā papildus informāciju un vērtējumu. Papildus informāciju Izstrādātāja Birojā iesniedza 2018. gada 17. oktobrī (ar precizējumiem 29. oktobrī). Paziņojums par papildus informācijas iesniegšanu tika publicēts Izstrādātājas tīmekļvietnē www.vkb.lv, Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv un pašvaldības tīmekļvietnē www.incukalns.lv. Ziņojuma aktuālā redakcija bija pieejama Izstrādātājas tīmekļvietnē www.vkb.lv.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no teritorijas sagatavošanas, derīgā izrakteņa ieguves, uzglabāšanas un transportēšanas. Ziņojumā vērtēta arī Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūru un mitruma režīmu. Vērtētas arī Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturisko vidi u.c. ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes. Birojs atzīst, ka Ziņojuma autori ir apzinājuši galvenos ar Darbības vietu un Paredzēto darbību saistītos faktorus, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā tuvumā esošos objektus un to jutīgumu, kā arī cilvēku dzīvesvietas. Ziņojumā ir vērtēts Paredzētās darbības raksturs, apjoms, piesārņojuma un traucējumu veidi u.c., tajā pašā laikā Birojs atzīmē, ka Ziņojums vēl arvien satur vietām pretrunīgu informāciju, kas kopumā atsaucas uz Ziņojuma kvalitāti. Tomēr – salīdzinājumā ar Ziņojuma versiju, kas Birojā tika iesniegta 2018. gada 19. janvārī, – ir veiktas izmaiņas, tostarp sniegti papildu skaidrojumi, lai Birojs par Ziņojumu sniegtu atzinumu un vietējā pašvaldība pieņemtu Novērtējuma likuma 21. pantā paredzēto lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Šādā kontekstā Birojs ņem vērā, ka Inčukalna novada dome 2018. gada 16. februāra vēstulē Nr. 3-4/165 ir paudusi viedokli, ka attiecībā uz Paredzēto darbību būtu piemērojams Inčukalna novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 100. punkta nosacījums par Paredzētās darbības saskaņošanu ar blakus esošo dzīvojamo māju īpašniekiem (vairāku nekustamo īpašumu, kas atrodas Darbības vietas tuvumā, īpašnieki šādus saskaņojumus nav snieguši vai iepriekš sniegtus saskaņojumus atsaukuši). Tomēr šādi saskaņojumi nav priekšnoteikums ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšanai un pabeigšanai, turklāt ietekmes uz vidi novērtējuma tālākajā gaidā Inčukalna novada dome uz attiecīgā saskaņošanas nosacījuma piemērošanu vairs nenorāda. Ietekmes uz vidi novērtējuma uzdevums ir novērtēt Paredzētās darbības iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un izstrādāt risinājumus nelabvēlīgās ietekmes novēršanai un samazināšanai. Balstoties uz šādu novērtējumu, var tikt noteikti arī nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama (Novērtējuma likuma 20. panta desmitā daļa).
- 6.2. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzēto darbību pēc tās specifikas, plānotajiem risinājumiem (galvenokārt ieguves intensitāte) un atrašanās vietas, ir gaisa piesārņojošo vielu un trokšņu emisijas, t.sk. no iegūtā materiāla transportēšanas, sevišķi tādēļ, ka gan ieguves vietas, gan iegūtā materiāla transportēšanas maršruta tuvumā (1. alternatīvas gadījumā) atrodas dzīvojamās mājas. Ar Paredzēto darbību tiks pārmainīts līdzšinējais teritorijas izmantošanas veids (dabiskā veģetācija), ilgtermiņā ietekmēta ainava. Tāpat, – lai arī nav plānota gruntsūdens līmeņa papildus pazemināšana ar atsūkņēšanu un novadīšanu ārpus Darbības vietas, – derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa (tostarp ar zemessūcēju) var būt saistīta ar iespējamām hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma lokālām izmaiņām.

6.3. Kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

- 6.3.1. Derīgā izrakteņa transportēšanas ietekmes.
- 6.3.2. Troksnis un tā izplatība.
- 6.3.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
- 6.3.4. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma un augsnes struktūras un mitruma izmaiņas.
- 6.3.5. Mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņas un citi vides riski.
- 6.3.6. Ietekme uz dabas vērtībām, ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Derīgā izrakteņa transportēšanas ietekmes:

- 6.4.1.1. Jau ietekmes uz vidi novērtējuma procesa sākumposmā tika identificēts, ka būtisks novērtējuma aspekts ir savrupmāju dzīvojamās apbūves tiešais tuvums Darbības vietai un iespējamam transportēšanas maršrutam. Arī Inčukalna novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 100. punktā noteikts, ka, plānojot jaunus derīgo izrakteņu ieguves karjerus, īpaša uzmanība jāpievērš pasākumiem, kas ierobežo trokšņa un putekļu izplatību dzīvojamo māju tuvumā, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi. Ievērojot to, ka kravu transporta kustība saistīta gan ar putekļu, gan ar trokšņa piesārņojumu, pret kravu transporta iespējamu virzīšanu cauri *Savrupmāju apbūves teritorijai (DzS, DzS3)* ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā iebildumus izteikusi gan Inčukalna novada dome (2018. gada 16. februāra vēstule Nr. 3-4/165), gan vietējie iedzīvotāji.
- 6.4.1.2. Lai salīdzinātu ietekmes uz vidi un izvēlētos piemērotāko risinājumu, Ziņojumā izskatīti trīs derīgā materiāla transportēšanas maršruti – alternatīvas (alternatīvas aprakstītas šī atzinuma 3.4 nodaļā). Ietekmes uz vidi novērtēšanas gaitā dažādās Ziņojuma versijās vērtēts gan iespējamais trokšņa līmeņa pieaugums, gan izmaiņas gaisa kvalitātē, kas varētu būt sagaidāmas, ja Paredzētā darbība tiktu īstenota kādā no alternatīvajiem risinājumiem. Trokšņa aspektā secināts, ka galvenais priekšnoteikums trokšņa līmeņa palielinājumam Darbības vietai tuvākajās dzīvojamās teritorijās nav tikai transportēšana, bet ar ieguvī saistītie procesi kopumā, attiecīgi, – ja netiek pārplānots saimniecisko objektu izvietojums (tehniskais laukums, smilts atbērtnes) un netiek paredzēti papildus pasākumi trokšņa izplatības ierobežošanai, – ar Paredzēto darbību varētu būt sagaidāms vides trokšņa L_{diena} pieaugums vairāku viensētu teritorijās (piemēram, viensētas “*Lapas*” teritorijā no 53 dB(A) uz 56,1 dB(A), bet viensētas “*Silī*” teritorijā no 57 dB(A) uz 58 dB(A), kas pārsniegtu savrupmāju apbūves teritorijā piemērojamo vides trokšņa robežlielumu⁵). Ņemot vērā minēto, Ierosinātāja ir veikusi izmaiņas sākotnēji plānotajā Paredzētās darbības risinājumā, tostarp veikusi Atradnes saimniecisko objektu izvietojuma pārplānošanu (Ziņojuma 15. pielikums). Saskaņā ar Ziņojuma 15. pielikumu – gan tehnoloģiskais laukums un būves darbinieku vajadzībām, gan smilts atbērtnes, no kurām smilts materiāls tiek iekrauts kravas transportā, paredzēts Atradnes A daļā, iespējami tālu no savrupmāju apbūves teritorijām, kas atrodas Atradnes R daļas tuvumā. Papildus no Atradnes teritorijā noņemtās augsnes virskārtas paredzēts veidot ~ 5 m augstu valni gar Atradnes DA, D un DR malu – galvenokārt, lai mazinātu ar Paredzēto darbību saistīto trokšņu izplatību apbūves teritorijās. Šāds

⁵ Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr.16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” 2.pielikuma 1.1.punkts.

risinājums ar vienlaidus valni, kas Ziņojumā novērtēts kā efektīvs, izslēdz 1. alternatīvā paredzēto transportēšanas maršruta īstenošanu, kas sākotnēji Ziņojumā bija izskatīts kā piemērotākais variants. Tādēļ Ziņojuma gala versijā 1. alternatīva (tās ietekmes) vairs netiek vērtētas un kā piemērotākais risinājums izskatīta 2. alternatīva, kas paredz piekļuvi Atradnei un smilts transportēšanu risināt no Atradnes A daļas. Ziņojumam pievienots saskaņojums ar nekustamā īpašuma “Čiekuriņi” (kadastra Nr.80640020687) īpašnieku, kurš devis piekrišanu pagaidu ceļa izbūvei un izmantošanai Paredzētās darbības nolūkiem, kā arī saskaņojums ar nekustamā īpašuma “Līdumnieki” (kadastra Nr.80640020015) īpašnieku, kurš devis piekrišanu savā īpašumā esošā servitūta ceļa izmantošanai, ja tiek nodrošināta ceļa uzturēšana.

- 6.4.1.3. No Ziņojuma izriet, ka 2. alternatīvas gadījumā jaunbūvējamais ceļa posms paredzēts kā pagaidu ceļš ~ 5 m platumā, ar braukšanas organizāciju tikai vienā virzienā (autotransporta kustības maiņai paredzēts paplašināts posms (kabata) tā vidusdaļā). Novērtēts, ka vietā, kur varētu tikt izbūvēts pagaidu ceļa posms, nekustamo īpašumu “Čiekuriņi” (kadastra Nr.80640020687) jau šķērso elektropārvades līnija (20 kV), un pagaidu ceļa būvniecība varētu tikt veikta elektropārvades līnijas aizsargjoslā. Birojs atzīmē, ka šāds risinājums gan ir iespējams tikai veidā, kas nav pretrunā Aizsargjoslu likuma 45. panta pirmajā daļā noteiktajam. Aizsargjoslās gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20 kV, ja tās šķērso meža teritoriju, – aizliegts elektrolīniju trasē, bet citās teritorijās – visā aizsargjoslā veikt būvniecību bez attiecīgo komunikāciju īpašnieka atļaujas.
- 6.4.1.4. Ziņojumā alternatīvu izvērtējuma kontekstā pausts secinājums, ka vismazāko ietekmi uz vidi radītu 2. alternatīva, kas nodrošina piekļuvi autoceļam A2 un kuras gadījumā transportēšanas maršruta tuvumā būtu tikai viena viensēta (nekustamā īpašuma “Līdumnieki” (kadastra Nr.80640020015) teritorijā). Tāpat par pieņemamu un bez būtiskas negatīvas ietekmes uz vidi Ziņojuma autori uzskata 3. alternatīvu, tomēr no Ziņojuma izriet, ka tās realizācija varētu būt tikai gadījumā, ja smilts materiāls tiks piegādāts Rail Baltica būvniecības vajadzībām. Birojs jau iepriekš šajā atzinumā (skat. 3.4. nodaļas 3.4.1.3. punktu) norādījis, ka, raksturojot 3. alternatīvu, Ziņojumā nav atsevišķi aplūkots risinājums kā 3. alternatīvas gadījumā tiks organizēta piekļuve Atradnei no autoceļa A2. Tomēr – tā kā Ziņojuma noslēgumā norādīts, ka pievedceļš Atradnei būs tikai viens (atbilst 2. alternatīvai) – ir pamats noteikt, ka 3. alternatīvas gadījumā (ja tāda tiek īstenota) piekļuve Atradnei no autoceļa A2 organizējama 2. alternatīvas risinājumā (pa jauno pievedceļu un esošo servitūta ceļu cauri nekustamo īpašumu “Čiekuriņi” (kadastra Nr.80640020687) un “Līdumnieki” (kadastra Nr.80640020015) teritorijām).
- 6.4.1.5. Vērtējot transportēšanas radīto ietekmi uz vidi (troksnis un ietekme uz gaisa kvalitāti) Ziņojumā secināts, ka 3. alternatīvas maršrutā nav dzīvojamo teritoriju, bet 2. alternatīvas maršrutā transportēšanas ceļa tuvumā esošajā viensētā “Līdumnieki” pastāvošais vides troksnis ar Paredzēto darbību nemainīsies. Minētā viensēta atrodas valsts galvenā autoceļa (autoceļš A2) trokšņu ietekmes zonā, un šajā teritorijā jau situācijā pirms Paredzētās darbības ir paaugstināts vides trokšņa līmenis (Ziņojuma 17. tabula). Arī attiecībā uz piesārņojošo vielu emisiju Ziņojumā secināts, ka Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr.1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr.1290) noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi ārpus darba vides nav sagaidāmi. Tomēr šis konstatējums Ziņojumā nav viennozīmīgs, jo izdarīts, neprecīzi definējot teritorijas, kas atrodas ārpus darba vides (skat. šī Biroja atzinuma 6.4.3.nodaļu). Tāpat, ja salīdzina Ziņojumu ar tā sākotnējo versiju (iesniegta Birojā 2018. gada 19. janvārī), redzams, ka Ziņojuma gala versijā ir veikti gaisu piesārņojošo vielu emisiju pārrēķini un atkārtota piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana (ņemot vērā izmaiņas ieguves intensitātes prognozēs un transportēšanas

maršrutu pārplānošanu), tomēr šie aprēķini nav pilnīgi (piemēram, neietver pārrēķinu cieto daļiņu emisijām, ko rada transporta kustība pa Atradnes iekšējiem ceļiem un grants seguma ceļu 2. un 3. alternatīvas maršrutā). Attiecīgi – no vienas puses, ja Ziņojumā ietvertu novērtējumu vērtē kopskatā ar tā iepriekšējās versijās novērtēto⁶, – ir iespējams izdarīt secinājumu, ka Noteikumos Nr.1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi teritorijās pie 2. un 3. alternatīvas transportēšanas ceļiem visdrīzākais nav sagaidāmi, tomēr ir ticams, ka piesārņojošo vielu koncentrācijas šajās teritorijās būs lielākas kā Ziņojumā novērtētās. Nav šaubu, ka ietekmes ar Paredzēto darbību pieaugs, jo īpaši 2. alternatīvas gadījumā, ja salīdzina ar situāciju, kad esošais servitūta ceļš tiek izmantots tikai īpašnieku vajadzībām, lai nokļūtu nekustamajā īpašumā “Līdumnieki”. Ziņojumā norādīts, ka, lai mazinātu transportēšanas ietekmi, automašīnas šajā posmā pārvietosies tikai darba dienās un darba laikā ar ātrumu līdz 30 km/h, kā arī sausā laikā ceļš tiks mitrināts. Biroja ieskatā šie ietekmes mazināšanas pasākumi ir ne tikai vēlamī, bet nepieciešami, jo bez grants seguma ceļu mitrināšanas ilgstoša sausuma periodos, transportēšanas ceļa tiešā tuvumā ir pastiprināta putēšana. Tāpat Biroja ieskatā – ņemot vērā vērtējuma trūkumus, – bez atbilstīga papildus izvērtējuma, kas līdzvērtīgs Ziņojumā ietvertajam un apstiprina, ka Noteikumos Nr.1290 noteikto robežvērtību ievērošana transportēšanas ceļā tiks nodrošināta, nav pieļaujama ar Paredzēto darbību saistīto transportēšanas reisu veikšana lielākā intensitātē kā Ziņojumā novērtētā (maksimums 6 reisi jeb 12 braucieni stundā).

6.4.1.6. Apkopojot iepriekš minēto, Birojs secina, ka ietekmes uz vidi novērtējums un tā ietvaros veiktā sabiedriskā apspriešana ir ļāvusi Ierosinātajai nonākt pie labāka Paredzētās darbības risinājuma un pieņemt lēmumu par transportēšanas maršrutu, kas rada mazāku ietekmi uz vidi apbūves teritorijās. Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas pirmais punkts noteic, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz vidi. **Vienlaikus Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu arī ar Biroja atzinumu nostiprināt vai izvirzīt šādus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Atbilstoši Ziņojumā paredzētajam derīgā materiāla transportēšanai izmantojams 2. vai 3. alternatīvas maršruts. 3. alternatīvas gadījumā piekļuve Atradnei no autoceļa A2 organizējama 2. alternatīvas risinājumā.
- b) Bez atbilstīga papildus izvērtējuma, kas līdzvērtīgs Ziņojumā ietvertajam un apstiprina, ka Noteikumos Nr.1290 noteikto robežvērtību ievērošana transportēšanas ceļā tiks nodrošināta, nav pieļaujama ar Paredzēto darbību saistīto transportēšanas reisu veikšana lielākā intensitātē kā Ziņojumā novērtētā (maksimums 6 reisi jeb 12 braucieni stundā).
- c) Ceļu izmantošana 2. vai 3. alternatīvas maršrutā un to uzturēšana nodrošināma atbilstoši Ziņojumā paredzētajam – regulāros transporta reisos veicot tikai darba dienās un darba laikā, ievērojot samazinātu transportēšanas ātrumu, kā arī sausā laikā veicot ceļa mitrināšanu, lai novērstu putekļu veidošanos, jo īpaši apbūves teritorijās. Sūdzību saņemšanas gadījumā jāveic situācijas novērtēšana, atbilstoši mērījumi un, ja nepieciešams - jānodrošina papildus pasākumi ietekmes mazināšanai.

⁶ Ziņojuma versijā, kas Birojā iesniegta 2018. gada 19. janvārī, ietekme uz gaisa kvalitāti tika vērtēta un piesārņojošo vielu izkliede modelēta transportēšanas ceļam, kas atbilst 1. alternatīvas scenārijam (sākotnēji Ziņojumā bija izskatīts kā Izstrādātājas un Ierosinātājas ieskatā piemērotākais variants).

6.4.2. Troksnis un tā izplatība:

- 6.4.2.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota derīgo izrakteņu ieguve, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan iegūtā materiāla apstrādi un transportēšanu. Derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītās darbības, t.sk. transportēšana, rada troksni, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Paredzētās darbības norises vietas un transportēšanas ceļu tuvumā ir pret troksni jutīgi objekti. Konkrētajā gadījumā Paredzētā darbība plānota teritorijā, kas faktiski robežojas ar savrupmāju apbūvi, un 5 dzīvojamās ēkas atrodas tuvāk par 50 metriem no Darbības vietas robežas. Tādēļ trokšņa novērtējumam un risinājumiem trokšņa mazināšanai ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā pievērsta pastiprināta uzmanība.
- 6.4.2.2. Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr.16 "*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*" (turpmāk – Trokšņa noteikumi Nr.16) 1.pielikuma 1.2.punktam, novērtējot trokšņa rādītājus, ņem vērā, ka dienas ilgums ir 12 stundas, vakara – četras stundas, nakts – astoņas stundas. Diena ir no plkst. 7.00 līdz 19.00, vakars – no plkst. 19.00 līdz 23.00, nakts – no plkst. 23.00 līdz 7.00, bet gads ir uz trokšņa emisiju attiecināms meteoroloģisko apstākļu ziņā vidējs gads. Saskaņā ar Ziņojumu ieguves darbus paredzēts veikt no marta līdz novembrim, darba dienās. No maija līdz oktobrim ir paredzēts galvenais darbu apjoms, kad derīgo izrakteņu ieguvi paredzēts organizēt no 8.00 līdz 19.00 katru darba dienu. No marta līdz maijam un novembrī darbs ir paredzēts darba dienās no 8.00 līdz 17.00, savukārt derīgā materiāla izvešana nepieciešamības gadījumā paredzēta arī ziemas periodā (decembrī, janvārī, februārī). Līdz ar to secināms, ka atbilstoši Trokšņa noteikumu Nr.16 1.pielikuma 1.2.punktam Paredzētā darbība plānota tikai periodā, kas kvalificējas kā diena (t.i. – vakara un nakts troksnis ar Paredzēto darbību netiek radīts), kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A – izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena}) nedrīkst pārsniegt 55dB(A).
- 6.4.2.3. Ziņojuma trokšņu rādītāju novērtēšanai un modelēšanai izmantota *DataKustik GmbH* izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *CadnaA*, (licences numurs L43912). Novērtējumā izmantoti: Francijā izstrādāta aprēķina metode "NMPB-Routes-96 (SETRA-CERT ULCPC-CSTB)" autotransporta kustības radītā trokšņa novērtējumam; standarts LVS ISO 9613-2:2004 "*Akustika – Skaņas vājinājums, tai izplatoties ārējā vidē – 2. daļa: Vispārīga aprēķina metode*" rūpnieciskas darbības trokšņa avotu darbības radītā trokšņa novērtējumam; dati no Latvijas būvnormatīva LBN 003-01 un 003-15 "*Būvklimatoloģija*" par vēja virzienu, bezvēja periodu atkārtoto, ilgtermiņa vidējo gaisa temperatūru (°C) un diennakts vidējo gaisa relatīvo mitrumu (%). Trokšņa līmeņa izmaiņas pirms un pēc paredzētās darbības realizācijas Atradnes apkārtnē esošo dzīvojamo ēku tuvumā tika vērtētas kā uztvērējpunkti pie troksnim visvairāk pakļautās fasādes (4 m augstumā virs zemes).
- 6.4.2.4. Novērtējot esošo situāciju, secināts, ka Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā nozīmīgu troksni rada autotransporta kustība pa tuvumā esošo valsts galveno autoceļu A2 (posms Vangaži – Sēnīte), kas atrodas ~ 200 m attālumā uz D no Darbības vietas. Vērtējot satiksmes radīto troksni, Ziņojumā izmantoti VAS "*Latvijas Valsts ceļi*" apkopotie statistikas dati par satiksmes gada vidējo diennakts intensitāti 2017. gadā. Balstoties uz šiem datiem, Ziņojumā veikta trokšņu emisijas modelēšana situācijai bez Paredzētās darbības, secinot, ka gandrīz visā savrupmāju apbūves teritorijā šobrīd ir Trokšņa noteikumu Nr.16 2. pielikuma 1.1.punktā noteiktā vides trokšņa robežlieluma pārsniegums. Faktiski tikai 4 no autoceļa A2 vistālāk esošo viensētu teritorijās ("*Lapas*", "*Griezes*", "*Zemenes*" un "*Austeres*") vides trokšņa līmenis dienas periodā nepārsniedz Trokšņa noteikumos Nr.16 noteikto trokšņu robežlielumu - L_{diena} 55 dB(A). No minētajām viensētām – dzīvojamā māja nekustamajā īpašumā "*Lapas*" (kadastra Nr.80640020724) atrodas vistuvāk Darbības vietai. Arī iegūtais rezultāts vides trokšņu

rādītājiem L_{vakars} un L_{nakts} norāda uz Trokšņa noteikumos Nr.16 noteikto trokšņu robežlielumu pārsniegumu savrupmāju apbūves teritorijā, turklāt visu viensētu teritorijās (ar Paredzēto darbību saistītās darbības šajos diennakts periodos Ierosinātāja neplāno). No iepriekš minētā secināms, ka jau esošajā situācijā pastāv problēma vides trokšņu aspektā, un Paredzētā darbība ne tikai nedrīkst radīt trokšņa robežlielumu pārsniegumus Paredzētās darbības ietekmes zonā esošajās apbūves teritorijās, bet ar Paredzēto darbību nav pieļaujama arī esošās situācijas pasliktināšanās teritorijās, kur jau konstatēti trokšņa robežlielumu pārsniegumi.

- 6.4.2.5. Ziņojumā saistībā ar Paredzēto darbību identificēti sekojoši rūpnieciskie (punktveida) trokšņa avoti – ekskavators, frontālais iekrāvējs un zemessūcējs, kā arī satiksmes troksnis no līnveida trokšņa avota (transportēšanas ceļu alternatīvas). Novērtējuma nolūkiem, vadoties no ražotāju sniegtās informācijas, pieņemts, ka dominējošajiem trokšņa avotiem (karjera tehnikai) ir sekojoši skaņas jaudas līmeņi: ekskavatoram – 100 dB, frontālajam iekrāvējam – 106 dB, zemes sūcējam – 92 dB. Novērtējuma nolūkiem pieņemts, ka visas tehnikas vienības darbojas vienlaicīgi un notiek intensīva transporta kustība uz/no Darbības vietas. Trokšņa ietekmes novērtēšana (modelēšana) situācijai ar Paredzēto darbību veikta trīs karjera apgūšanas etapiem: nulles etapam (segkārtas noņemšana, sastumšana, valņa izveide), 1. etapam (smilts ieguve līdz 1,5 – 2,5 m zem gruntsūdens līmeņa, ieskaitot materiāla transportēšanu) un 2. etapam (smilts ieguve zem gruntsūdens līmeņa ar zemessūcēju, ieskaitot materiāla transportēšanu).
- 6.4.2.6. Saskaņā ar novērtējuma rezultātiem vides trokšņa līmeņa nelielas izmaiņas (par ~ 0,1 dB(A)) Darbības vietai tuvākās viensētas teritorijā (“*Lapas*”) sagaidāmas Paredzētās darbības nulles etapā, kad tiks veikta tikai segkārtas noņemšana, sastumšana un valņa izveide. Novērtēts, ka šajā etapā vides trokšņa līmenis minētās viensētas teritorijā sasniegs 54,2 dB(A), tomēr nepārsniegs L_{diena} robežlielumu 55 dB(A). Būtiskākie trokšņa avoti Atradnes teritorijā darbosies derīgo izrakteņu ieguves laikā, un Birojs iepriekš šajā atzinumā jau secinājis (skat šī Biroja atzinuma 6.4.1.2. punktu), ka bez ietekmes mazināšanas pasākumu realizācijas Paredzētā darbība varētu būt priekšnoteikums vides trokšņa L_{diena} pieaugumam vairāku viensētu teritorijās. Tādēļ aktualizētajā Ziņojumā paredzēts risinājums ar ~ 5 m augstu valni, kas tiktu izveidots gar Atradnes DA, D un DR malu. Novērtējot trokšņa ietekmi Paredzētās darbības 1. un 2. etapā, Ziņojumā secināts, ka valnis var nodrošināt, ka vides troksnis apbūves teritorijās Darbības vietas tuvumā nepalielinās, tostarp nav sagaidāma esošās situācijas pasliktināšanās teritorijās, kur jau konstatēti trokšņa robežlielumu pārsniegumi autoceļa A2 ietekmes zonā.
- 6.4.2.7. Ņemot vērā minēto, Paredzētās darbības īstenošana bez trokšņa mazināšanas pasākumiem nav pieļaujama un Ziņojumā paredzētā vienlaidus valņa izveide jau Paredzētās darbības nulles etapā ir obligāts nosacījums tās īstenošanai. Tā kā valņa augstums visā tā garumā novērtējuma nolūkiem Ziņojumā pieņemts kā 5 m, bez atbilstīga papildus izvērtējuma, kas līdzvērtīgs Ziņojumā ietvertajam un apstiprina, ka Trokšņa noteikumos Nr.16 noteikto robežvērtību ievērošana tiks nodrošināta, valņa veidošana citā risinājumā nav pieļaujama.
- 6.4.2.8. Birojs norāda, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā trokšņu normatīvu, ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājam saistoša. Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas pirmais punkts arī noteic, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu, kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz vidi, īstenošanu. Tajā pašā laikā Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu ir nepieciešams noteikt šādus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- a) Paredzētās darbības īstenošana bez trokšņa mazināšanas pasākumiem nav pieļaujama, tādēļ Ziņojumā paredzētā vienlaidus vaļņa izveide savrupmāju apbūves teritorijas aizsardzībai no trokšņu ietekmes gar Atradnes DA, D un DR malu nodrošināma jau Paredzētās darbības nulles etapā. Valnis veidojams Ziņojumā paredzētajā vai efektivitātes ziņā līdzvērtīgā risinājumā 5 m augstumā no noņemtās augsnes un grunts segkārtas. Vaļņa precīzs izvietojums gar Atradnes perimetru un risinājumi nogāžu slīpumam nosakāmi derīgo izrakteņu ieguves projektā, tostarp nodrošinot objektiem noteikto aizsargjoslu ievērošanu.
- b) Tā kā Ziņojumā nav vērtēta Paredzētās darbības ietekme ārpus dienas perioda, bez atbilstīga papildus izvērtējuma, kas līdzvērtīgs Ziņojumā ietvertajam un apstiprina, ka Trokšņa noteikumos Nr.16 noteikto robežvērtību ievērošana tiks nodrošināta, nav pieļaujama Paredzētās darbības veikšana, tostarp regulāro transporta reisu veikšana ārpus Trokšņa noteikumu Nr.16 1. pielikuma 1.2. punktā noteiktā dienas laika (periods no plkst. 7:00 – 19:00).
- c) Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek secināts, ka nepieciešami vai paredzēti citi ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums, lemjot par ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā. Šis nosacījums attiecināms arī uz citiem Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes aspektiem (t.i. – ne tikai saistībā ar troksni).
- d) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā par Paredzētās darbības radītu troksni dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Trokšņa noteikumu Nr.16 paredzētajā kārtībā un atkarībā no to rezultātiem lemjams par papildus pasākumu, t.sk. par Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņu mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Pārvaldē un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuriem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

6.4.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.4.3.1. Vērtējot Paredzētās darbības norises vietu un tās izvietojumu attiecībā pret tuvumā esošajiem objektiem, kas ir jutīgi pret derīgo izrakteņu ieguves un ar to saistīto darbību radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, secināms, ka vismaz 5 savrupmājas atrodas līdz 50 m attālumā no Īpašuma robežas (savrupmāju apbūves teritorijā ir vēl vismaz 10 savrupmājas, kas atrodas tālāk no Darbības vietas). Ievērojot plānoto smilts ieguves un transportēšanas intensitāti, Atradnei tuvākās ēkas kvalificējas kā tādas, kas varētu atrasties Paredzētās darbības radītā gaisa piesārņojuma iespējamās ietekmes zonā, jo īpaši attiecībā uz putekļiem jeb cietajām daļiņām. Šādas ietekmes iespējamība atkarīga gan no Atradnes izstrādes plānošanas (objektu izvietojuma), gan izvēlēta transportēšanas maršruta un citiem risinājumiem.
- 6.4.3.2. Ziņojumā ietverts Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Raksturojot piesārņojošo vielu emisijas avotus Paredzētās darbības realizācijas laikā, Ziņojumā novērtētas emisijas no: materiāla pārkraušanas, materiāla uzglabāšanas krautnēs, no izmantotās tehnikas un autotransporta iekšdedzes dzinējiem. Vienlaikus putekļu emisijas rodas arī tehnikai pārvietojoties Atradnes teritorijā un pa

grants ceļu transportēšanas maršrutā, kas nav pilnībā korekti ņemts vērā, sagatavojot Paredzētās darbības ietekmes prognozi. Birojs jau iepriekš šajā atzinumā ir norādījis, ka Ziņojuma aktualizētajā versijā veikti gaisu piesārņojošo vielu emisiju pārrēķini un atkārtota piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana (ņemot vērā izmaiņas ieguves intensitātes prognozēs un transportēšanas maršrutu pārplānošanu), tomēr šie aprēķini nav pilnīgi, jo neietver aprēķinu cieto daļiņu emisijām, ko rada transporta kustība pa Atradnes iekšējiem ceļiem un grants seguma ceļu 2. un 3. alternatīvas maršrutā. Tādēļ atsevišķās teritorijās gaisu piesārņojošo vielu emisijas var būt arī nedaudz lielākas kā Ziņojumā novērtētās.

- 6.4.3.3. Lai noteiktu prognozēto gaisa piesārņojošo vielu emisijas Paredzētās darbības realizācijas laikā, un ar tām saistītās izmaiņas gaisa kvalitātē, Izstrādātāja ir veikusi izmešu gaisā aprēķinu un modelēšanu. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta, izmantojot datorprogrammu „*AERMOD*” (beztermiņa licences Nr. AER0005238). Novērtējumam izmantoti meteoroloģiskās novērojumu stacijas “*Rīga – Universitāte*” 2013. gada secīgi stundas dati, informācija par fona piesārņojumu, balstoties uz LVĢMC veiktu aprēķinu un novērtējumu (izmantojot Zviedrijas kompānijas OPSIS AB izstrādāto datorprogrammu *EnviMan*, balstītu uz Gausa matemātisko modeli (versija Beta 2.0D; beztermiņa licence Nr. 3473-8113-8147), kā arī informāciju par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, emisiju apjomu un avotu darbības dinamiku⁷. Summārā piesārņojuma koncentrācija aprēķināta, ņemot vērā LVĢMC sniegtos datus par esošo piesārņojuma līmeni un ņemot vērā aprēķinātās piesārņojuma koncentrācijas no derīgo izraktnu ieguves un ar to saistītajiem procesiem. Novērtējot emisijas apjomus derīgo izraktnu ieguves laikā, aprēķinos pieņemts, ka Paredzētā darbība tiek veikta maksimālajā ieguves apjomā, proti, 190 000 m³ derīgā materiāla gadā, kā arī ieguvei nodrošināti labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi 9 mēnešu gadā (posmā no marta līdz novembrim, no 8:00 līdz 19.00 katru darba dienu).
- 6.4.3.4. Novērtējuma rezultātā secināts, ka Paredzētās darbības radītais piesārņojums ārpus darba vides nevienai no piesārņojošām vielām (CO, NO₂, daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}) nepārsniegs robežlielumus cilvēku veselības aizsardzībai, kas noteikti Noteikumos Nr.1290. Arī vērtējot summāro piesārņojuma līmeni, secināts, ka tuvākajās teritorijās, kur piemērojami normatīvi, summārā piesārņojuma koncentrācija nerasniegs un nepārsniegs robežlielumus cilvēku veselības aizsardzībai, kas noteikti Noteikumos Nr.1290. Tomēr šis konstatējums Ziņojumā nav pilnībā korekts, jo izdarīts, neprecīzi definējot teritorijas, kas atrodas ārpus darba vides. Kā izriet no Ziņojuma 10. pielikuma (Paredzētās darbības un summāro emisiju izkliedes kartes) – cieto daļiņu PM₁₀ diennakts 36. augstākā summārā koncentrācija ārpus darba vides (pie Atradnes DA robežas) nelielā teritorijā var pārsniegt Noteikumos Nr.1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu. Tas skaidrojams ar Atradnē paredzēto emisiju avotu izvietojumu un arī to fizikālo raksturojumu, jo smilts atbērtnes (krautnes) ir paredzētas salīdzinoši tuvu Atradnes DA robežai, kur sagaidāmas gan vēja erozijas, gan iekraušanas procesu izraisītas emisijas. Turklāt, kā izriet no emisijas avotu raksturojuma (Ziņojuma 10. pielikums) – krautņu augstums var sasniegt pat 10m (atbilst Ziņojumā pieņemtajam emisijas avota augstumam, veicot Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumu). Ņemot vērā minēto, – ir pamats secināt, ka Paredzētās darbības īstenošanai būs nepieciešami papildus ietekmes mazināšanas pasākumi, lai novērstu Noteikumos Nr.1290 cietajām daļiņām PM₁₀ noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegšanu nelielā teritorijā Atradnes DA robežas tuvumā. Kā viens no salīdzinoši efektīviem pasākumiem varētu būt krautņu mitrināšana, iespējams, arī augstuma samazināšana. Tomēr attiecībā uz citām teritorijām, jo īpaši teritorijām uz R no Atradnes, kur izvietotas savrupmājas, – Ziņojumā pamatoti secināts, ka summārā

⁷ Informācija par aprēķinos izmantoto metodiku un emisiju faktoriem atspoguļota Ziņojuma 5. nodaļā.

piesārņojuma koncentrācija nesasniegs un nepārsniegs robežlielumus cilvēku veselības aizsardzībai un ietekme no Paredzētās darbības nav sagaidāma būtiska. Iespējams, īslaicīgas emisijas var būt sagaidāmas, veidojot valni gar Atradnes DA, D un DR malu, tomēr nogāžu stabilitātes stiprināšana (piemēram, blīvēšana un apzaļumošana) un, ja nepieciešams – mitrināšana tā izveides sākumposmā (atkarībā no meteoroloģiskajiem apstākļiem) – šādas emisijas var novērst un samazināt.

6.4.3.5. Novērtējot Ziņojumu un tajā iestrādātos risinājumus, secināms, ka gan smilts atbērtnes, no kurām smilts materiāls tiek iekrauts kravas transportā, gan materiāla transportēšana izvēlētajā 2. alternatīvas gadījumā paredzēta Atradnes A daļā, iespējami tālu no savrupmāju apbūves teritorijām. Atradnes teritorijā tāpat ir paredzēts veidot valni gar Atradnes DA, D un DR malu, lai nodrošinātu savrupmāju apbūves teritorijas aizsardzību no trokšņu ietekmes, kas var kalpot arī kā barjera putekļu izplatībai. Attiecīgi var secināt, ka ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā ar darbu plānošanas un organizatoriskiem risinājumiem iespējamā ietekme uz savrupmāju apbūves teritoriju ir vērā ņemami samazināta. Birojs ņem vērā, ka ietekme uz gaisa kvalitāti Paredzētās darbības realizācijas gadījumā var atšķirties, tostarp pie lielākas ieguves intensitātes vai neatbilstošas ceļa kvalitātes piesārņojuma koncentrācijas var būt arī augstākas kā Ziņojumā novērtētās. Vienlaikus Birojs var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka - ar Ziņojumā paredzētajiem un šajā atzinumā noteiktajiem pasākumiem ietekmes mazināšanai - būtiskas ietekmes varbūtība piesārņojošo vielu kontekstā normālos darba režīma apstākļos nav sagaidāma (nozīmīga piesārņojuma izplatība no darbībām Atradnē ārpus Atradnes robežām ir maz varbūtīga). **Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs norāda, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Papildus risinājumi šo ietekmes aspektu pārvaldībai ir iestrādāti jau Ziņojumā. Tomēr, izvērtējot konkrēto situāciju un ievērojot normatīvos noteiktās prasības, Birojs secina, ka ir nepieciešams noteikt šādus papildus ietekmes samazināšanas pasākumus:**

- a) Paredzētā darbība īstenojama, veicot papildus pasākumus cieto daļiņu emisijas no smilts krautnēm samazināšanai, piemēram, krautņu mitrināšanu.
- b) Lai nepieļautu vēja erozijas radītas emisijas, jānodrošina gar Atradnes DA, D un DR malu paredzētā vaļņa nogāžu stabilitātes stiprināšana un, ja nepieciešams – mitrināšana tā izveides sākumposmā.

6.4.4. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma un augsnes struktūras un mitruma izmaiņas:

6.4.4.1. Ņemot vērā to, ka smilts ieguve atradnē paredzēta bez gruntsūdens līmeņa pazemināšanas, Ziņojumā veikts vienkāršots depresijas piltuves aprēķins, lai noteiktu iespējamās hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas. Veicot aprēķinu, secināts, ka pastāv teorētiska varbūtība gruntsūdens ūdens līmeņa pazeminājumam par ~ 0,5 m ~ 288 m rādiusā ap ieguves vietu. Saskaņā ar Ziņojumu šāds pazeminājums varētu skart gruntsūdens līmeņa virsējo slāni un būtisku ietekmi uz ūdensapgādi Darbības vietas tuvumā esošajā apbūves teritorijās neradītu. Jo īpaši tas attiecināms uz tām dzīvojamās apbūves teritorijām, kuru ūdensapgādei izmanto dziļurbumus (20-67 m). Lai arī Paredzētās darbības iespējama ietekme uz ūdensapgādi Darbības vietas tuvumā esošajās apbūves teritorijās ir maz varbūtīga, Biroja ieskatā ir pamatoti piesardzības nolūkos arī ar Biroja atzinumu noteikt, ka gadījumā, ja tomēr kādu apstākļu dēļ tiek konstatēts ūdens līmeņa būtisks pazeminājums individuālajās ūdensapgādes akās/urbumos, kam par iemeslu ir Paredzētā darbība, Ierosinātajai jāērēķinās, ka tā ir atbildīga par attiecīgu pasākumu veikšanu šādu ietekmju novēršanai/kompensēšanai.

6.4.4.2. Smilts ieguve paredzēta bez gruntsūdens atsūkņēšanas un novadīšanas, attiecīgi nav sagaidāma būtiska ietekme uz tuvumā esošo ūdensobjektu hidroloģisko režīmu. Atbilstoši Meliorācijas kadastra informācijas sistēmā reģistrētajai informācijai – teritorijā, kur paredzēta smilts ieguve, nav meliorācijas sistēmas objektu, arī no Ziņojuma neizriet, ka nepieciešama meliorācijas sistēmas objektu pārkārtošana vai darbības ar būtisku ietekmi uz apkārtnes teritoriju mitruma režīmu. Tomēr nelielas lokālas izmaiņas augsnes mitruma režīmā ar Paredzēto darbību ir sagaidāmas, jo smilts ieguve paredzēta zem gruntsūdens līmeņa un pēc Atradnes izstrādes tajā paredzēts ierīkot ūdenskrātuvi. No Ziņojuma izriet, ka iespējamās ietekmes zonā nav pret pārmaiņām īpaši jutīgas dabas teritorijas vai objekti. Arī Birojs pievienojas Ziņojuma autoru secinājumam, ka izmaiņām zemsedzes struktūrā un mitruma režīmā būs lokāls raksturs.

6.4.4.3. Atbilstoši veiktajam novērtējumam Birojs pievienojas Ziņojuma autoriem, ka Paredzētā darbība, to īstenojot Ziņojumā vērtētajos apjomos un risinājumos, neatstās būtisku ietekmi uz apkārtnes teritoriju hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma izmaiņām, tomēr **Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu ir pamatoti noteikt šādus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbības īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) **Paredzētā darbība veicama bez gruntsūdens atsūkņēšanas un novadīšanas ārpus Darbības vietas, un tā nedrīkst būtiski negatīvi ietekmēt piegulošo teritoriju hidroloģisko režīmu un apkārtnes teritorijā esošo īpašumu un būvju izmantošanu.**
- b) **Ja tiek konstatēts ūdens līmeņa būtisks pazeminājums individuālajās ūdensapgādes akās/urbumos, ko izraisījusi Paredzētā darbība, Ierosinātāja ir atbildīga par attiecīgu pasākumu veikšanu šādu ietekmju novēršanai/kompensēšanai un tai jānodrošina alternatīvi risinājumi dzīvojamo māju ūdensapgādei.**

6.4.5. **Mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņas un citi vides riski:**

6.4.5.1. Ziņojumā novērtēts, ka mūsdienu ģeoloģisko procesu intensitāte Darbības vietā un tās apkārtnē (dabiskos apstākļos) ir zema un nav pamata uzskatīt, ka Paredzētā darbība varētu izsaukt šādu procesu attīstību. Tomēr derīgā materiāla bērtņu/krautņu un karjera nogāzēs stipru nokrišņu un kušanas ūdeņu radītās mehāniskās izskalošanas rezultātā, var attīstīties gravu veidošanās procesi, kurus savlaicīgu nepamanot, var būt negadījumi, veidoties nobiras vai attīstīties augsnes un grunts erozija jau plašākā teritorijā. Tādēļ Ierosinātājai (nepieciešamības gadījumā) jānodrošina savlaicīga izskalojumu un erozijas vietu likvidēšana.

6.4.5.2. Kā viens no papildus aspektiem, kas piesardzības nolūkā Ziņojumā vērtēts, ir iespējami vides riski, kas varētu izrietēt no vēsturiski piesārņotās vietas – Inčukalna sērskābā gudrona dīķi – Ziemeļu un Dienvidu dīķa relatīvā tuvuma (Ziemeļu dīķa piesārņojuma areāls atrodas ~ 400m attālumā no Darbības vietas; Darbības vieta atrodas Dienvidu dīķa piesārņojuma areāla migrācijas ceļā). Ziņojumā novērtēts, ka Dienvidu dīķa piesārņojuma areāls tuvāko 65 gadu laikā sasniegs Gauju, savā ceļā šķērsojot arī Atradnes teritoriju. Tomēr saskaņā ar vērtējumu, kas izriet no Ziņojumā aplūkotajiem literatūras avotiem (publicēti un nepublicēti SIA „Baltec Associates”, SIA „Geo Consultants”, Rīgas Tehniskās universitātes Vides modelēšanas centra un SIA „Vides Konsultāciju Birojs” vērtējumi) – Ziņojumā secināts, ka piesārņojums izplatās spiedienūdeņos Augšgaujas ūdens horizontā (D3g2), kura augšējā robeža pēc karjera izstrādes atradīsies ~ 6,7 m dziļumā zem karjera izstrādes apakšējās robežas. Saskaņā ar Ziņojumu un piesārņojuma izplatības modelēšanas datiem, piesārņotie spiedienūdeņi

(sasniedzot Atradnes teritoriju) atradīsies 52-57 m dziļumā, kas rekultivācijas laikā izveidoto ūdenskrātuvi Darbības vietā neietekmēs.

- 6.4.5.3. Ziņojumā tāpat vērtēts, vai un kā Paredzētās darbības īstenošanu ietekmē Inčukalna dabasgāzes krātuves urbums, kuram noteiktās aizsargjoslas iesniedzas Atradnes teritorijā. Atbilstoši Ziņojuma 11. pielikumā pievienotajai AS “Latvijas gāze” 2016. gada 19. oktobra vēstulē Nr.41-2/3105 „*Par urbuma faktisko statusu un darbībām tā aizsargjoslā*” norādītajam, kādreizējais dabasgāzes krātuves urbums ir iekonservēts un netiek ekspluatēts. Vērtējot Paredzētās darbības pieļaujamību, AS “Latvijas gāze” norāda, ka ārpus urbuma ekspluatācijas aizsargjoslas (50 m), smilts ieguve Darbības vietā nav ierobežota, tomēr nepieciešama smilts ieguves projekta saskaņošana ar AS “Latvijas gāze”. No Ziņojuma 15. pielikumā attēlotajiem Paredzētās darbības risinājumiem izriet, ka nosacījumi attiecībā uz urbumam noteikto aizsargjoslu tiek ievēroti.
- 6.4.5.4. Atbilstoši veiktajam novērtējumam Birojs pievienojas Ziņojuma autoriem, ka Paredzētā darbība, to īstenojot Ziņojumā vērtētajos apjomos un risinājumos, neatstās būtisku ietekmi uz mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem un nozīmīgi vides riski nav sagaidāmi. Vienlaikus Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu ir pamatoti noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbības īstenošana vai nav pieļaujama:
- a) Karjera nogāžu, tajā skaitā nogāžu, kas Atradnes ekspluatācijas laikā atradīsies zem ūdens, kā arī segkārtas krautņu slīpums jāveido atbilstoši to veidojošā materiāla dabiskajam nobiru/noslīdējumu leņķim. Nepieciešamības gadījumā realizējami piemēroti nogāžu stiprināšanas risinājumi. Nepieciešamie nogāžu stabilitātes pasākumi jānodrošina arī veicot rekultivāciju.
 - b) Pēc spēcīgu nokrišņu vai kušanas ūdeņu perioda jānodrošina karjera nogāžu, kā arī krautņu apsekošana un novērtēšana. Nepieciešamības gadījumā jānodrošina izskalojumu un erozijas kanālu likvidēšana, tos aizberot ar pieejamo grunts materiālu.
 - c) Paredzētās darbības realizācijas gaitā jānodrošina piemēroti darba drošības pasākumi, iekļaujot tos karjera izstrādes projektā. Jānodrošina darbinieku instruktāža par paredzētajiem darba drošības pasākumiem un to ievērošana.
- 6.4.6. Ietekme uz dabas vērtībām, ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem
- 6.4.6.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas atrodas ievērojamā attālumā no Darbības vietas, līdz ar to nav sagaidāms, ka Paredzētā darbība varētu atstāt būtisku ietekmi uz to ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Paredzētās darbības teritorija neatrodas un tai nepieklaujas neviens mikroliegums vai tā buferzona. Paredzētās darbības teritorijā neatrodas un tai nepieklaujas neviens Latvijā un/vai Eiropas Savienībā īpaši aizsargājams biotops. Atradnes teritorijā un tās tiešā tuvumā neatrodas arī nozīmīgi tūrisma un rekreācijas objekti.
- 6.4.6.2. Vērtējot Paredzētās darbības vietu no ainaviskās vērtības viedokļa, secināms, ka tuvākā apkārtnē nav tādu īpaši aizsargājamu un augstvērtīgu ainavisku objektu, kas būtu jutīgi pret pārmaiņām, kādas sagaidāmas ar Paredzēto darbību. Darbības vietas teritoriju šobrīd veido izcirtums ar dažādu aizauguma pakāpi, kas mainīsies, veicot smilts ieguvi. Šīs izmaiņas būs ilgstošas, tomēr tās ir daļēji atgriezeniskas (teritorijas rekultivācija).
- 6.4.6.3. Biroja ieskatā no ainaviskā viedokļa divējāda ietekme ir Darbības vietā paredzētajam valnim, kas nepieciešams, lai mazinātu Paredzētās darbības ietekmi dzīvojamās apbūves teritorijās. No vienas puses tas samazina negatīvo ietekmi, jo salīdzinoši nepievilcīgā darba vide Atradnes teritorijā iedzīvotājiem nebūs redzama. Tomēr no otras puses arī

pats valnis (plānotajā ~5m augstumā) izmaina ainavu, samazina ainavas vizuālo pievilcību. Arī Ziņojuma autori atzīst, ka daudz lielāku nozīmi ainavas kontekstā radīs valnis. Tomēr tā funkcija ir pasargāt piegulošo apbūves teritoriju no trokšņu un putekļu piesārņojuma, tādēļ tā izveide, ja Paredzētās darbības īstenošana tiek akceptēta, ir nepieciešama. Pēc derīgā materiāla izstrādes karjera teritoriju paredzēts rekultivēt, izveidojot ūdenskrātuvi, kas ainavā radīs jaunu akcentu ar rekreācijas iespēju potenciālu. Rekultivācijas rezultātā izveidotais valnis tiks nojaukts.

- 6.4.6.4. No Ziņojuma, Inčukalna novada teritorijas plānojuma un Inčukalna novada domes 2018. gada 16. februāra vēstules Nr. 3-4/165 izriet, ka Darbības vietai blakus esošajā īpašumā "*Kapi pie Mētrām*" (kadastra Nr.80640020679) ir pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskais un dabas objekts "*I Pasaules karā kritušo vācu un krievu karavīru brāļu kapi*", ap kuru Inčukalna novada teritorijas plānojumā nav noteikta aizsargjosla. Tomēr Inčukalna novada dome 2018. gada 16. februāra vēstulē Nr. 3-4/165 ir paudusi viedokli, ka būtu nepieciešams ap šo pieminekli ievērot aizsardzības joslu, kas būtu ne mazāka kā 15 m. No Ziņojuma 15. pielikumā attēlotajiem Paredzētās darbības risinājumiem izriet, ka nosacījums attiecībā uz šādas aizsardzības joslu tiek ievērots.
- 6.4.6.5. Atbilstoši veiktajam novērtējumam Birojs pievienojas Ziņojuma autoriem, ka Paredzētā darbība, to īstenojot Ziņojumā vērtētajos apjomos un risinājumos, neatstās būtisku ietekmi uz dabas vērtībām, ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Papildus Ziņojumā jau paredzētajiem risinājumiem un citviet šajā Biroja atzinumā jau izvirzītajiem nosacījumiem **Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbības īstenojama vai nav pieļaujama, nenosaka.**

Rezumējoši Birojs secina, lai gan Ziņojums ietver neprecizitātes, tomēr kopumā Ierosinātāja ir izvērtējusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos ietekmes aspektos. Izvērtējis Ziņojumu un tajā vērtētās alternatīvas, Birojs nekonstatē tādus apstākļus, kas kopumā nepieļautu Paredzēto darbību, tomēr, ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta divi prim daļa), kas ietver arī aprobežojumus un papildus prasības ietekmes mazināšanai (tostarp ierobežojumi attiecībā uz transportēšanas maršrutu). Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu.

Direktors

A.Lukševics

2018. gada 31. oktobrī